

Till kommunfullmäktige

Revisorernas bedömning av delårsrapport per 31 augusti 2015

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 31 augusti 2015 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Till grund för vår bedömning ligger en översiktlig granskning av delårsrapporten som vi låtit EY göra. Med översiktlig granskning menas att granskningen har varit begränsad i omfattning och att den främst har varit inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Granskningen ska ses mot bakgrund av kommunallagens krav på att skapa långsiktighet i den ekonomiska och verksamhetsmässiga planeringen för att på så sätt lägga grunden för en god ekonomisk hushållning. Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Måluppfyllelsen ska utvärderas och redovisas i delårsrapport och årsredovisning. Revisorerna ska uttala sig om målen och om balanskravet uppfylls.

Vi bedömer sammantaget att resultatet i delårsrapporten, för såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen, i huvudsak är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om.

Som grund för vår bedömning vill vi särskilt lyfta fram följande:

- ▶ Vi delar kommunstyrelsens bedömning att kommunen har en God ekonomisk hushållning. Bedömningen baseras på en sammanvägd bedömning av måluppfyllelse för verksamhetsmålen respektive de finansiella målen (insatta resurser). För samtliga 10 nämnder/styrelser gör kommunstyrelsen bedömningen att verksamhetsresultatet är "bra" (d v s gul färg på bedömningsskalan). Vad gäller "insatta resurser" så görs bedömningen att fyra nämnder "har brister" (rött), tre har "utmärkt" (grönt) och tre är "bra" (gult). Delårsrapporten ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning per 31 augusti 2015.
- ▶ De finansiella målen utvärderas baserat på budgetavvikelse samt målnivåer för låneskuld, nettokostnadsandel och förändring av soliditet. De nuvarande målen bör kompletteras för att dessa ska ge ett tillräckligt underlag för bedömning av det ekonomiska läget.
- ▶ Årsprognosen för balanskravsresultatet är 71 mkr vilket är i nivå med årsbudgeten om 71 mkr. Balanskravet och budgeterat resultat bedöms därmed komma att uppnås.
- ▶ Kommunens låneskuld till kreditinstitut har minskat med 100 mkr jämfört med årsbokslutet 2014. Till följd av avyttringen av delar av kommunens fastighetsbestånd om 1,8 mdkr har skulden dock minskat väsentligt mot delåret 2014.

lgw

- ▶ Former/struktur för återrapportering av god ekonomisk hushållning bedöms vara förhållandevis tydlig och ändamålsenlig.

Nacka den 2015

Lars Berglund

Yvonne Wessman

Stefan Herczfeld

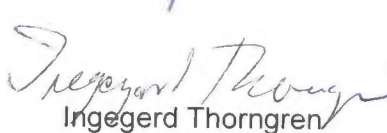
Dan Johansson

Kerstin Malmström

Henrik Sundström

Ingegerd Thorngren

Birgitta Westman

Bilaga: Revisionsrapport nr 2/2015 – Granskning av delårsrapport 2015

Nacka kommun

Granskning av delårsrapport 2015

Building a better
working world

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning och rekommendationer	2
2. Bakgrund	3
3. Bedömning om resultatet är förenligt med de mål som fastställts	3
4. Kommunens ekonomiska läge	5
5. Noteringar vid granskning av delårsbokslutet	6
5.1. Allmänt om kvaliteten på bokslutet och bokslutsprocessen	6
5.2. Redovisning av försäljningen av fastigheter till Rikshem.....	6
5.3. Pågående investeringar.....	7
5.4. Immateriella anläggningstillgångar	7
5.5. Avsättningar	7
5.6. Ej reglerade fordringsposter	8
5.7. Tvistiga leverantörsfakturor	8
5.8. Återbetalning av medel.....	8

1. Sammanfattning och rekommendationer

Vi har översiktligt granskat Nacka kommuns delårsrapport per 31 augusti 2015. De väsentligaste slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- ▶ Vi delar kommunstyrelsens bedömning att kommunen har en God ekonomisk hushållning. Bedömningen baseras på en sammanvägd bedömning av måluppfyllelse för verksamhetsmålen respektive de finansiella målen (insatta resurser). För samtliga 10 nämnder/styrelser gör kommunstyrelsen bedömningen att verksamhetsresultatet är "bra" (d v s gul färg på bedömningsskalan). Vad gäller "insatta resurser" så görs bedömningen att fyra nämnder "har brister" (rött), tre har "utmärkt" (grönt) och tre är "bra" (gult).
- ▶ De finansiella målen utvärderas baserat på budgetavvikelse samt målnivåer för låneskuld, nettokostnadsandel och förändring av soliditet. De nuvarande målen bör kompletteras för att dessa ska ge ett tillräckligt underlag för bedömning av det ekonomiska läget.
- ▶ Årsprognosen för balanskravsresultatet är 71 mkr vilket är i nivå med årsbudgeten om 71 mkr. Balanskravet och budgeterat resultat bedöms därmed komma att uppnås.
- ▶ Kommunens låneskuld till kreditinstitut har minskat med 100 mkr jämfört med årsbokslutet 2014. Till följd av avyttringen av delar av kommunens fastighetsbestånd om 1,8 mdkr har skulden dock minskat väsentligt mot delåret 2014.
- ▶ Former/struktur för återrapportering av god ekonomisk hushållning bedöms vara förhållandevis tydlig och ändamålsenlig.

2. Bakgrund

Enligt kommunallagens 9 kap 9 § ställs krav på revisorerna att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas delårsrapporten och årsrapporten.

På uppdrag av revisorerna i Nacka kommun har EY genomfört en översiktlig granskning av delårsrapporten per 31 augusti 2015. Delårsrapporten avser det delårsboks slut som Nacka kommun är skyldiga att upprätta enligt Lag om kommunal redovisning.

Förutom granskning av den delårsrapport som beslutas av kommunstyrelsen har en genomgång skett av nämndernas och produktionsverksamheternas¹ mer detaljerade bokslut. Detta för att erhålla rimliga förklaringar till förändringar mot föregående år, avvikelser mot budget och årsprognoser.

Granskningen har också inriktats på uppföljning av att regler i lagen om kommunal redovisning och kommunallagen, samt rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR) har följts.

3. Bedömning om resultatet är förenligt med de mål som fastställts

Delårsrapporten bedöms uppfylla de krav som ställs enligt lagen om kommunal redovisning (9 kap §1-3) avseende innehåll².

I kommunallagen framgår att kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning. Nacka kommun har definierat detta begrepp som en sammanvägd bedömning av perspektiven Verksamhetsresultat (fem mål) och Insatta resurser (tre mål). Bedömningar av om de åtta målen uppnåts görs i en tregradig skala som anger bedömd målnivåuppfyllelse. De lägen som kan uppnås är "utmärkt" (grön), "bra" (gul) och "har brister" (röd). För att kunna uppnå lägesnivå "bra" eller "utmärkt" krävs även att de tre finansiella målen uppnåts.

I delårsrapporten finns en samlad bedömning av nämndernas och verksamheternas angivna läge utifrån verksamhetens resultat och de insatta resurserna. Kommunstyrelsens samlade bedömning beträffande det ekonomiska läget är att det ser bättre ut än i delårsrapport 1. Underskottet är nu 6 mnkr istället för 41 mnkr. Årsprognosen anges till 71 mnkr vilket är i linje med kommunfullmäktiges budget.

När det gäller verksamhet och insatta resurser är bedömningen "bra" i samtliga bedömningsgrunder.

---

¹ Kommunstyrelsen är ansvarig nämnd för produktionsverksamheterna

² 2 § Delårsrapporten skall innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens eller landstingets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Upplysninger skall då lämnas om

1. sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ställning, och
2. sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen eller landstinget som har inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.

Samtliga finansiella mål uppnås inte under målet Kommunal ekonomi i balans. Socialnämnden och Äldrenämnden prognosticerar underskott på 16 respektive 11 mnkr.

Ett av målen inom verksamhet, "Stor valfrihet", erhöll 2014 betyget "utmärkt". På grund av att färre elever har kunnat få sitt förstahandsval har betyget försämrats till "bra" vilket även är betyget för övriga verksamhetsmål.

Sjukfrånvaron har för perioden januari – juli 2015 ökat med mellan en halv och en procent jämfört med samma period 2014. Kommunens satsning på hälsolyftet kommer därför att intensifieras och nya rehabiliteringsrutiner kommer att etableras.

Resultaten för respektive nämnd vad gäller verksamhetsresultat är att detta är "bra" för samtliga nämnder och verksamheter. De allra flesta nämnder lämnar ekonomiska prognoser som ligger i linje med budget eller med mindre avvikelser. En utmaning för kommunen beskrivs i den ökande ärendeingången inom individ- och familjeomsorgen och området funktionsnedsättning. En annan utmaning är den expansion kommunen står inför. Detta kräver framgent låga uppräknings av löner och att hålla ner låneskulden med låga egna investeringar.

Vad gäller insatta resurser bedöms Socialnämnden och Äldrenämnden "ha brister", Natur- och trafiknämnden "utmärkt" och övriga nämnder betyget "bra".

EY:s bedömning är sammantaget att den redovisning som ges i delårsbokslutet är strukturerad och tydligt kopplad till lagens krav. Redovisningen ger, tillsammans med signalsystemet i grönt, gult och rött, en god bild av såväl ekonomi som verksamhet. Fortsatt utveckling bör ske med tydligare åtgärdsplaner för respektive nämnd i de fall målen inte nås.

I Mål och Budget 2015-2017 har kommunen satt upp mål avseende fyra finansiella nyckeltal. Dessa nyckeltal är Nettokostnadsandel, Förändring av soliditet, Låneskuld (tak) samt Självfinansieringsgrad av investeringar. Nyckeltalen rörande nettokostnadsandel och förändring i soliditet följs upp i delårsrapporten. Uppfyllnad av nyckeltalet rörande tak för kommunens låneskuld kommenteras ej i delårsrapporten, vilket vi anser är förklarligt med hänsyn till att budgetdokumentet antagits av kommunfullmäktige innan det att beslut fattats rörande försäljning av fastigheter under slutet av 2014. Uppföljning av nyckeltalet rörande självfinansieringsgrad av investeringar framgår inte i delårsrapporten.

4. Kommunens ekonomiska läge

Resultatet³ för Nacka kommun uppgår för perioden januari-augusti 2015 till 60 mkr (100 mkr samma period föregående år), vilket överstiger den periodiserade budgeten med 4 mkr.

Helårsprognosen för resultatet år 2014 uppgår till 71 mkr att jämföra med årsbudget om 71 mkr. Större avvikande poster är verksamhetens intäkter (127), verksamhetens kostnader (-167), avskrivningar (42), skatteintäkter och generella skattebidrag (-25) och finansnetto (18).

De verksamheter/nämnder som står för de största prognostiserade avvikelserna mot budget är kommunstyrelsen (11), socialnämnden (-16) och äldrenämnden (-11).

Helårsprognosen för kommunstyrelsen visar ett överskott på 11 mkr. Avvikelsen förklaras av att kommunstyrelsen budgeterat 11 mkr för indexuppräknings enligt KPI för den avsättning om 850 mkr som gjorts för uppräknings av kostnader för tunnelbanan till Nacka. Då KPI utvecklats positivt under året har den budgeterade kostnaden för indexuppräknings således uteblivit, med en positiv avvikelse mot budget som följd.

Social- och äldrenämndernas negativa budgetavvikelser förklaras av underskott inom flera enheter. Den största enskilda anledningen är ökade IT-kostnader i samband med införandet av ärendehanteringssystemet Pulsen Combine. De ökade IT-kostnaderna har per delårsbokslutet uppgått till 8,4 mkr över budgeterat belopp. Enligt kommunen avser den andel som överstiger budget i sin helhet kostnader relaterade till Pulsen Combine då de dubbla förvaltningskostnader som följt av införandet av systemet inte beaktats i nämndernas respektive budgetar för 2015.

Avtalet om tunnelbana till Nacka samt åtagandet av bostadsbygge på Sicklaön i samband med detta medför att kommunen står inför en stark expansionsperiod. Detta resulterar i ett ökat behov av en långsiktig ekonomisk planering. Kommunen har under året tagit fram en långtidsprognos för åren 2016-2030. Denna innehåller en egen ny modell inför arbetet med att bygga stad. I kommunens långtidsprognos lyfts en rad slutsatser fram vilka bedöms utgöra nyckeln i att bibehålla en ekonomi i balans på lång sikt i och med de investeringar som kommunen står inför. Exempel på områden som lyfts fram som väsentliga för kommunen är att hålla nere uppräkningsnivåerna avseende pris- och lönenivå, att hålla nere nivån på egna investeringar genom att även låta andra aktörer stå för investeringar, att hålla nivån på låneskulden nere samt att bibehålla jämna positiva resultat i kommunens investeringsprojekt.

Pågående investeringsprojekt har varit omfattande de senaste åren. Under januari - augusti uppgår kommunens nettoinvesteringar till 146 mkr (föregående år samma period 308 mkr och helårsutfall 2014, 600 mkr). Anledningen till minskningen trots en hög investeringstakt avser huvudsakligen en erhållen medfinansiering av Kvarnholmsförbindelsen om 103 mkr. Kommunens låneskuld till kreditinstitut har minskat med 100 mkr jämfört med årsbokslutet 2014. Till följd av avyttringen av delar av kommunens fastighetsbestånd om 1,8 mdkr har

³ Med "Resultat" avses Resultat enligt balanskravsdefinitionen. Skillnaden mellan detta resultat och "Årets resultat" utgörs huvudsakligen av realisationsvinster inom tomträttsförsäljningen

skulden dock minskat väsentligt mot delåret 2014. Efter fastighetsaffären med Rikshem finns även kortfristiga placeringar. Per delårsbokslutsdatum uppgår dessa till 300 mkr.

Per 31 augusti 2015 uppgår kommunens soliditet till 39,8 procent (32,3 procent samma period föregående år, 38,1 procent per årsskiftet) exklusive pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelser. Vid beaktande av samtliga pensionsförpliktelser är soliditeten 32,1 procent (26,2 procent period föregående år, 30,8 procent per årsskiftet). Den förbättrade soliditeten jämfört med samma period föregående år är huvudsakligen hänförligt till kommunens positiva resultat om 420 mkr under 2014 och den minskade lånefinansiering som följt av avyttringen av fastigheter till Rikshem. Förändringen mot årsskiftet är hänförlig till en minskad extern finansiering och ett positivt resultat för de inledande två tertialen.

Kommunens målvärde med avseende på soliditet inklusive pensionsförpliktelser är att denna inte ska försämrats (>0), och vid en jämförelse med värdet per den 31 december 2014 uppfylls detta mål per den 31 augusti 2015.

5. Noteringar vid granskning av delårsbokslutet

5.1. Allmänt om kvaliteten på bokslutet och bokslutsprocessen

Bokslutsarbetet har färdigställts enligt tidsplan och vi har inte noterat avsaknad av avstämningsbilagor för väsentliga konton. Vi noterar dock i likhet med tidigare år ett visst behov av att de verifierande underlagen till verifikationerna gällande interimsskulder och interimfordringar förtydligas.

Vi rekommenderar att underlagen stärks upp för en bättre spårbarhet i redovisningen. Vidare bedömer vi att det är önskvärt att den analys som görs av väsentliga balanskonton dokumenteras på ett enhetligt och strukturerat vis på de avstämningsunderlag som upprättas inom ramen för bokslutsprocessen. Detta för att stärka dokumentationen kring bokslutsprocessen och ge en förståelse och förklaring till betydande saldiförändringar jämfört med föregående delårsbokslut och årsbokslut. Detta bedöms vara ett viktigt moment för att exempelvis bedöma huruvida bokförda belopp på periodiseringskonton är rimliga.

5.2. Redovisning av försäljningen av fastigheter till Rikshem

Nacka kommun avyttrade under 2014 37 fastigheter till Rikshem. Nio fastigheter har andra hyresgäster än kommunen medan 28 fastigheter, främst skolor och äldreboenden efter transaktionen återhyrs av Nacka kommun. I samband med årsbokslutet för 2014 avsattes en garantireserv om 90 mkr (motsvarande 5 % av köpeskillingen) för att täcka kostnader för pågående renoverings- och investeringsprojekt i de sålda fastigheterna. I samband med delårsbokslutet har 48,9 mkr av reserven tagits i anspråk.

Enligt kommunen kommer den återstående delen av reserven att vara tillräcklig för att täcka de kontraktensliga åtagandena. Det finns dock ingen dokumenterad bedömning över huruvida kvarvarande åtgärder förväntas ta hela avsättningen i anspråk; det är således oklart om någon del kommer återföras över resultatet.

De redovisningsmässiga konsekvenserna av försäljningen kommer att behandlas utförligare i en kommande revisionsrapport i slutet av 2015.

5.3. Pågående investeringar

Per 31 augusti 2015 redovisade kommunen 394 stycken pågående investeringsprojekt (310 stycken föregående år) till ett bokfört värde av 1 345,8 mkr.

Under räkenskapsåret har investeringar i pågående projekt gjorts med 368,0 mkr medan vidarefaktureringar och aktiveringar uppgår till 221,6 mkr respektive 181,6 mkr. Pågående projekt om 4,6 mkr har kostnadsförts under 2015. Pågående projekt har netto minskat med 40,0 mkr sedan den 31 december 2014.

Utvecklingen för de pågående projekten för de senaste fem perioderna ser ut enligt nedan:

31 augusti 2011	1 699,7 mkr
31 augusti 2012	1 692,5 mkr
31 augusti 2013	1 528,5 mkr
31 augusti 2014	1 493,1 mkr
31 augusti 2015	1 345,8 mkr

Utfallet per 31 augusti 2015 är något lägre än tidigare år, vilket bedöms rimligt då större aktiveringar har gjort såväl under slutet av 2014 som under inledning en av 2015.

5.4. Immateriella anläggningstillgångar

I delårsbokslutet har en post om 2,9 mkr felaktigt aktiverats som immateriell anläggningstillgång. Tillgången avser datautrustning och har under september 2015 klassificerats om till inventarier.

5.5. Avsättningar

Nacka kommun har ett antal deponier (soptippar). För sådana ska det i normalfallet redovisas en avsättning för de kostnader som kommer att uppstå i framtiden för återställning av deponin. Vi har tidigare år rekommenderat kommunen att göra en översyn med avseende på detta och dokumentera sitt ställningstagande i frågan.

2013 beslutade kommunfullmäktige om ett genomförandeavtal för byggnation av nya Skurubron. I samband med byggnationen skulle den deponi i Skuru som fanns på Trafikverkets mark stängas. Med anledning av att Trafikverket ändrade sina byggplaner kunde dock deponin i Skuru behållas i väntan på att slutligt bygglov meddelas. Kommunens bedömning var att det inte skulle krävas någon återställning av marken inför byggnationen utan att det endast skulle uppstå en driftkostnad om ca 100 tkr för bortforsling av deponin.

Vid framtagandet av dokumentet *Avfallsplan 2020* har en särskild bilaga tagits fram som övergripande beskriver de idag kända deponierna i Nacka kommun. I miljökonsekvensbeskrivningen till samma avfallsplan har man pekat ut behovet av att utföra en noggrannare inventering av de deponier som finns och en utredning med syfte att ta fram en åtgärdsplan och även fastställa vem som bär ansvaret för framtida sanering. Dock

kvarstår fortfarande arbetet med att genomföra utredningen samt dokumentera kommunens ställningstagande, varför vår rekommendation från tidigare år kvarstår.

5.6. Ej reglerade fordringsposter

Den fordran på Lännersta Fastighetsägarförening om 958 tkr, som förelegat sedan 2007, fakturerades under 2012. Kundfordringen reglerades dock inte och återgick i årsbokslutet 2012 till att redovisas som en övrig fordran. Kommunstyrelsen tog den 17 juni 2013 beslut om att fullfölja sitt krav på betalning av fordran genom att ansöka om betalningsföreläggande hos Kronofogdemyndigheten. I delårsbokslutet 2015-08-31 ligger ärendet alltjämt kvar hos Kronofogden för utmätning. Enligt uppgift från kommunen har föreningen försatts i konkurs och kommunen kommer inte att få någon utdelning ur konkursboet. Vår bedömning är att kommunen bör göra en reservering för osäkra fordringar avseende detta i samband med delårsbokslutet.

5.7. Tvistiga leverantörsfakturor

Tvistiga leverantörsfakturor har fortsatt minska till antal och belopp under 2015. Minskningen är hänförlig till att ett flertal tvistiga poster som förelåg vid årsbokslutet har reglerats eller att en förlikning har träffats. Detta avser bl.a. de tvistiga poster som förelåg gentemot Waterjet 1 156 tkr (har krediterats) samt Markstyrkan 404 tkr (har krediterats).

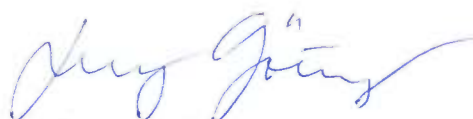
5.8. Återbetalning av medel

En tidigare rektor förskingrade ca 800 tkr för ett antal år sedan. Beloppen avsåg gåvor som olika gåvogivare lämnat till en kommunal skola för olika specificerade ändamål. Kommunen har inte beslutat hur verkställd återbetalning ska redovisas och hanteras. Vi kommer att följa upp hanteringen under hösten 2015.

Stockholm den 21 oktober 2015

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor